Ազգ

Azg
armenian daily

14 ՕԳՈՍՏՈՍ 1996 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ, # 151 (1157)

Թուրքիան առևտրական համաձայնագիր կնքեց նաև Իրաքի հետ

ԲԱՂԴԱԴ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՏԱՍՍ-ՌԻԱ: Թուրքիան շարունակում է զարմացնել բոլորին: Նախորդ օրվանից ի վեր մի խումբ գործարարների հետ Բաղդադում գտնվող թուրքական կառավարության 2 անդամներ այսօր առևտրական համաձայնագիր ստորագրեցին Իրաքի հետ: Ըստ այդ պայմանագրի, Բաղդադը առաջիկա 6 ամիսների ընթացքում 1 միլիարդ դոլար արժողությամբ նավթ և այլ ապրանքներ կմատակարարի Թուրքիային: Բացի առևտրական նշանակությունից, բարեկամ այդ պայմանագրին նշանակալի էր քաղաքական խնդիր նրան հարաբերությունները Միացյալ Նահանգների հետ: Այդ հարաբերությունները փոխադարձ են Արևմուտքի պատժամիջոցների ժամանակ, երբ Անկարան անհրաժեշտ կամք էր կանգ ներ Մ. Նահանգների կողմից պլանավորված բազմազան ռմբերին: Իրաքը, այնուհետև, միշտ էլ դեմ է եղել Թուրքիայում ամերիկյան կայանված պլատֆորմների և հետագա Վաշինգտոնի կողմից իր նկատմամբ կատարված ռմբակոծությունների դեմ: Ինչը վարչապետ Էրբականի որդեգրած համագործակցությամբ կարծես իրականանում է:

Վախճանվեց Վիկտոր Համբարձումյանը

Երեկ երեկոյան ժամը 8-ին Բյուրականում վախճանվեց դարի խոշորագույն գիտնականներից մեկը, Հայաստանի Հանրապետության Գիտությունների ազգային ակադեմիայի պատվավոր նախագահ, ակադեմիկոս Վիկտոր Համազասպի Համբարձումյանը: Սեպտեմբերի 18-ին կլրանար նրա ծննդյան 88 ամյակը: Վ. Համբարձումյանի անունը պատմության մեջ մտել է տիեզերաբանության, որ անխզելիորեն կապված է համաշխարհային գիտության արդիական զարգացման, ԳԱ կազմակերպման ու կայացման հետ:

Վիկտոր Համբարձումյանը ծնվել է 1908 թվականին Թիֆլիսում, գրականագետ ու մանկավարժ Համազասպ Համբարձումյանի ընտանիքում: Տարիներ անց, երբ աշխարհի ու աստղաֆիզիկական գրականության հետ ծանոթացողին ու թարգմանիչին հարցին «Դուք Վիկտոր Համբարձումյանի հա՞յրն եք», նրա պատասխանն եղավ. «Ոչ, նա իմ որդին է»: 1924 թվականին դպրոցն ավարտելուց հետո Վիկտորն ընդունվում է Լենինգրադի պետական համալսարանի ֆիզիկա-մաթեմատիկական ֆակուլտետ, որը հաջողությամբ ավարտում է 1928 թվականին և ընդունվում Պուլկովոյի (Լենինգրադի մոտ) աստղադիտարանի ասպիրանտուրա: Վերջինս ավարտելուց հետո դասախոսական աշխատանքի է անցնում Լենինգրադի համալսարանում որպես դոցենտ, 1934-ից պրոֆեսոր, 1939 թ. են. Միությունում աստղաֆիզիկայի առաջին ամբիոնի վարիչ: 1934 թվականին առանց դիսերտացիայի պաշտպանության նրան շնորհվում է ֆիզմաթ գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճան: 1938-41 թթ. ղեկավարել է նույն համալսարանի աստղադիտարանը: 1941 թ. աշնանից Վ. Համբարձումյանն այդ հեղինակավոր բուհի պրոռեկտորն էր գիտական աշխատանքների գծով, սակայն սկսվում է Մեծ Հայրենականը, և 1941 թ. հուլիսին նա էվակուացվում է Թաթարական ԻՍՍՀ-ի Ելաբուգա քաղաք, որ գլխավորում է ԼՊՀ մասնաճյուղը:

Տես էջ 3

Ամենայն հայոց հայրապետը Արգենտինայում հռչակվեց կառավարության պատվո հյուր

Չորեքշաբթի օրը, օգոստոսի 7-ին, Ուրուգվայի մայրաքաղաք Մոնտեվիդեոյից Բուենոս Այրես ժամանեց Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Ա կաթողիկոսը, որ հուլիսի 28-ից ի վեր հովվապետական այցով գտնվում է Հարավային Ամերիկայում: Արգենտինայի մայրաքաղաքի օդանավակայանում Վեհափառ Հայրապետին դիմավորեցին հայ եկեղեցու առաջնորդ Գիսակ եպս. Մուրադյանը, թեմական խորհրդի անդամները, Հայր եկեղեցիների ներկայացուցիչ հայեր, հայրուրախ հայորդիներ, ինչպես նաև Արգենտինայի նախագահ Մենեմի ներկայացուցիչը: Վերջինս Վեհափառին հայտնեց, որ նախագահական հրամանագրով Գարեգին կաթողիկոսը հռչակված է Արգենտինայի կառավարության պատվո հյուր, ինչը Վեհափառին մեծ հայտարարելու, որ այդ խայտառակությունն է հայ և արգենտինացի ժողովուրդների ավանդական եղբայրական հարաբերության:

Այնուհետև Վեհը ուղևորվեց դեպի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ մայր տաճար, ուր դիմավորվեց «Հրաշափառով» հայկական դպրոցների աշակերտության գրոհներով, համաժողովրդական մեծ խանդավառությամբ: Տաճարում տված խոսքից հետո Վեհափառը հավաքույթների ողջույնն ընդունեց «Հայ կենտրոնում», ապա այցելեց «Գևորգ Չիլինգարյան» վարժարան և հանդիպեց աշակերտության հետ:

Երեկոյան Վեհափառ Հայրապետը ներկա գտնվեց «Պողոս Արզումանյան» հիմնարկության կողմից, իսկ հաջորդ առավոտ Ազգ. առաջնորդարանում ընդունեց Բուենոս Այրեսի եկեղեցու առաջնորդ Անտոնիո Քուարաչինոյին արքեպիսկոպոսին, որի հետ բարեկամ անցավ Գր. Լուսավորչի մայր տաճար և աղոթեց առաքելական, սուրբ Անտոնիոյի, բողոքական և այլ եկեղեցիների բարձրաստիճան ներկայացուցիչների հետ:

Օրվա 2-րդ կեսին Վեհափառն այցելեց ՀԲԸ միության կենտրոն և «Մարի Մանուկյան» կրթական հաստատություն, իսկ ավելի ուշ ՀՕՄ-ի «Օննիկ Դիարբեքիրյան» հանդիսության: Օգոստոսի 8-ին Վեհափառը մեկնեց դեպի Կորդոբա, ուր մնաց մինչեւ շաբաթ, օգոստոսի 10:

Վերադառնալով Բուենոս Այրես, կիրակի օրը Վեհափառը պատարագից հետո խոսեց Մայր տաճարում: Հետմիջօրեին Վեհափառը այցելեց ՀԱԿ-ՀՄԸՄ «Մարեն Ձեջյան» կենտրոն, որտեղ օրհնեց Մայրաքաղաքի նորակառույցը:

«ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ»

Ադրբեջանական կողմը գերեվարել է հայկական բանակի զինծառայողի

ԲԱՔՈՒ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ-ՏԱՊԱՆ: Ադրբեջանական ANS press գործակալության հաղորդման համաձայն, ադրբեջանական կողմը գերի է վերցրել և Գանձակի, ԱՄՆ-ի, Ֆրանսիայի, Թուրքիայի, Ռուսաստանի և ԵԱՀԿ-ի դիվանագետներին ներկայացրել հայ զինծառայող Մխիթար Հարությունյանին: Գործակալության տվյալների, օգոստոսի 7-ին նա անցել է ադրբեջանական զորքերի կողմն իր սեփական ցանկությամբ:

Նույն աղբյուրի համաձայն, Մ. Հարությունյանը մասնակցել է հանդեպ Շուշաշեն, ու Իսլամի մարզում սպանել են իր հայրենիքում:

Այդ բանակում հայտարարված այդ բեռնակիր գործակալ հաղորդում թարգմանված մամուլի ծառայությունների կողմից, Մ. Հարությունյանը կհանձնվի Բաքվի հանրապետական ծառայություններին և նրա գտնվելու վայրի մասին կհաղորդվի Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի աշխատակիցներին:

Իրանը դատի տվեց ԱՄՆ-ին

ՀԱԱԳԱ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՌՖԻ, ՆՏ-AFP: Այսօր Իրանը դատական գործ հարուցեց Մ. Նահանգների դեմ Հաագայի միջազգային դատարանի իրանա-ամերիկյան ատյանում, որն ստեղծվել է 1981 թ-ին՝ լուծելու համար երկու երկրների միջեւ վեճերի հարցերը: Դատական գործի հիմքում ընկած է ամերիկյան Սենատի օրենքը, որը վերջերս վավերացվեց նախագահ Քլինթոնի կողմից, և որի համաձայն սանկցիաներ են ներառվելու ստանալու այն ֆիրմաները, որոնք տարեկան 40 միլիոն դոլարից ավել ներդրում կկատարեն Իրանում և Լիբիայում, որոնք մեղադրվում են կազմակերպված ահաբեկչության հովանավորման մեջ:

Միաժամանակ Իրանը դիմել է դատարանին, որ Սպիտակ տունն անմիջապես դադարեցնի իրանց Իրանը ապակայունացնելու 20 միլիոն դոլարանոց ծրագիր է մշակել: Այս կապակցությամբ Իրանի արտգործնախարարության ներկայացուցիչը հայտարարեց, թե Իրանի դեմ գաղտնի գործողություններ իրականացնելու միտող այդ ծրագիրը խախտում է 1981 թ-ին Ալժիրում 2 երկրների միջեւ կնքված չմիջամտության ուխտը:

Գտնվեց խորտակված ինքնաթիռի վերջին սարքիչը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՏ-AFP: Երեքշաբթի օրը փրկարար խմբերը հայտնաբերել և բարձրացրել են հուլիսի 17-ին Նյու Յորքի մերձակայքում խորտակված «Բոինգ 747» ինքնաթիռի վերջին լուռող սարքիչը: Մասնագետները դեռեւս չեն կարողանում որոշել ինքնաթիռի խորտակման պատճառը, որը հանգեցրել է 230 մարդու զոհվելու պատճառ: Նրանք չեն բացառում ռումբի պայթելու վարկածը:

ԱՊՀ պաշտպանության նախարարները խորհրդակցում են Մոսկվայում

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Օգոստոսի 14-ին Մոսկվայում կկայանա Անկախ Պետությունների Համագործակցության անդամ երկրների պաշտպանության նախարարների խորհրդակցությունը: ԱՊՀ նախարարները քննելու են փոխ-արխադական համատարածության կարգավորման հարցը:

Հրադադարի համաձայնություն և հրասանդի մարտեր Չեչնիայում

13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԾՏՍ, ԲԲՍ, «ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ»: Չեչեն անջատողականների ժամանի և տեղեկատվության նախարար Մովլադի Ուդուգովը հայտնեց, որ Չեչնիայում ռուսաստանյան զորքերի հրամանատար Կոնստանտին Պուլիկովսկին ու չեչենական ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Ասլան Մասխադովն այսօր հանդիպեցին ու հրադադարի մասին համաձայնության եկան, որը ուժի մեջ կմտնի չորեքշաբթի օրը, Մոսկվայի ժամանակով ժամը 12-ից: Այդ ընթացքում Գրոզնիում շարունակվում են կատաղի մարտերը: Չեչեն մարտիկներն այսօր գրավեցին մայրաքաղաքում գտնվող Անվտանգության դաշնային ծառայության շենքը և խաղաղ մեծ մասը նրանց վերահսկողության տակ է գտնվում: Ռուսները Գրոզնին ռմբակոծում են ուղղաթիռներից, ծանր հրետանուց և հրասայլերից: Անցած գիշերվա ընթացքում չեչենների կողմից իրականացված մի գործողության ժամանակ ռուսները կորցրել են 20 զոհ և 37 վիրավոր: 12 զինծառայող էլ անհետ կորել են: Երկուշաբթի երեկոյան չեչեն զինյալներն անտառային գոտի ձեռնարկեցին Խանկալայի ռազմական օդանավակայանի վրա, սակայն ռուսաստանյան զորքերը ռազմական ուղղաթիռների օգնությամբ կարողացան գրոհը ետ մղել: Վերջին մի քանի օրերի ընթացքում Չեչնիայից Ինգուշեթիա և Դաղստան են արտագաղթել մոտավորապես 8 հազար փախստական: Անում է նաև Գրոզնիում ընթացող մարտերից փախչողների թիվը: Միջազգային կարմիր խաչի ներկայացուցիչը հայտնեց, որ իրենք չի հաջողվել համոզել կողմերին կրակը «հումանիտար միջանցք» բացել, որ մայրաքաղաքի խաղաղ բնակչությունը կարողանա հեռանալ: Գրոզնու մոտակայքում կառավարությունից մնացած ռուսական զորքերին խաղաղ բնակչությանը զորավիգնելու և «հումանիտար միջանցք» բացելն արգելելու մեջ: Եվրոխորհուրդը Չեչնիայի խաղաղ բնակչությանը 8 միլիոն դոլարի հումանիտար օգնություն է հատկացրել: Հայտնվում է, որ Չեչնիայի բնակչության մոտ կեսը՝ փախստական և շուրջ 100 հազար մարդ էլ հումանիտար օգնության կարիք ունի:

Բոբ Դոուլը և Ջեկ Քեմփը Սպիտակ տան հավակնորդներ

Սան Դիեգոն հանրապետականների քաղաքում

ԱՐԱՄ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
«Ազգի» հատուկ թղթակից
13 օգոստոս, Սան Դիեգո
(Կալիֆորնիա)

Նախագահական ընտրությունների առաջադրման ԱՄՆ-ում փառատոնն է կռվական հեռուստատեսային շոուի, որի հիմնական հանդիսավորներն դառնում հեռուստադիտողները և լրագրողները: Հանրապետականներն իրենց ընտրության առաջադրման համար ընտրել են բնության անհամեմատելի վայրերից մեկը Սան Դիեգոն: Ամառային եղանակը, ծովափը նանգաճի բազմաթիվ հյուրանոցները: Նման շուքի անցկացման համար, որը Սաուտ...

Համագումարի բացման 6-րդ համարի օրը հայտարարված է նախընտրական գործունեության, պատմական, հանրապետականների ընկերներ Դոուլի ճանաչում, ուրախ վառ հիմնավորված պատվով է «Դոուլի համար» կարգախոսով: Կիրակի օրը Սան Դիեգո ժամանած Բոբ Դոուլի շնորհիվ, որպես զարմանք, որ 61-ամյա Ջեկ Քեմփը լիովին առաջադրվելու է որպես փոխնախագահության թեկնածու: Դոուլն այդ մասին հայտարարել իրեն ընտրելու հնարավորություն հետո, որ ինքը փոխանցում է և հավակնում Ջեկ Քեմփին: Վերջինս այժմ եկել է կոնգրեսում խորհրդակցել է Սան Դիեգոյի Ջերալդի ընկերներին, որը իր անցյալ է ամերիկյան ծառայության ...

1971-1989 թթ. նախագահել է հանրապետական համաժողովի ... 1988 թ-ին եղել է թեկնածու ... 1989-92 թթ. ... Դոուլի ...

Տես էջ 8

ԱԶԳ

ԸՆԹԱՑԻԿ

Արդեն երկու ամիս է, ինչ մամուլը տարբեր վերաբերմունքով պարբերաբար ծանրաբեռնում է նորօրյա «հացի խնդրին», որը ծագել էր թիվ 3 գործարանի տնօրենության եւ Հայկական ռադիոընկերության «Երեւան» ծրագրի միջեւ: Առիթը ծրագրի խմբագիր Վարդան Վարդանյանի պարբերական ստուգայցերն էին մայրաքաղաքի տարբեր թաղամասերի հացի խանութներ, որտեղ հայտ-

ռանից: Դա էլ առաջացրել էր գործարանի տնօրենության բողոքը, քանի որ արդեն երկար ժամանակ է ինչ հաց չեն մատակարարում այդ խանութներին: Եվ այդ տեղեկատվությունը հեռուստալրագրողը հաղորդել է 7 օր (հունիսի 6-14-ը), օրական երկու անգամ: Գործարանի տնօրեն, տնտեսական գիտությունների թեկնածու եւ ՀՀՇ անդամ Մարտիրոսյանի համոզմամբ, հաղորդումները կեղծելով իրականությու-

թյունը, արդյո դրանք, բաց Վարդանյանի, պարտավոր չէին եւ իր նպատակը չի եղել իրավական որեւէ փաստաթղթերի ստեղծումը, չնայած մի շարք առաջարկների, որոնցից կարելի է նշել Մաշտոցի շրջանի դատախազի անբռնազբոսիկ ոճով դիմումը լրագրողին «դու գրի (ակս. Ա. Մ.), թե ով է թերակշռում, ես տանեմ նստացնեմ»: Դատավարության ընթացքում պարզվեցին նաեւ մի քանի այլ մանրամասներ: Օրինակ,

ԴԱՏ

«Մեր նպատակն է վերացնել ժողովրդի թալանը»

Ասում է «Երեւան» ծրագրի խմբագիրը, իսկ հացի գործարանի տնօրենը կոչ է անում «լիբերալիզմով» մոտենալ թերահաշվումներին

նարերված թերահաշվումների փաստերը հաղորդվել էին ռադիոյով: Ստուգայցերը կատարվել էին պարենի եւ գյուղատնտեսության նախարար Ա. Ոսկանյանի եւ տեղեկատվության նախարար Հ. Թամրազյանի բանավոր համաձայնությամբ եւ «Ազդարար» խմբագրական կենտրոնի լրագրողների մասնակցությամբ: Հաղորդումներում ընդհանուր առմամբ որպես թերահաց արտադրող կազմակերպություն նշվել են 23 գործարաններ եւ փռեր: Սակայն նրանցից միայն թիվ 3 հացի գործարանի տնօրենությունն էր «ոտքի ելել ընդդեմ կեղծ լրատվության»: Հենց վերջինս էլ Հայկական ռադիոընկերության տնօրեն Ս. Զաքարյանի, հասարակական-քաղաքական հաղորդումների գլխավոր խմբագիր Գ. Ասատրյանի եւ «Երեւան» ծրագրի խմբագիր Վարդան Վարդանյանի դեմ քաղաքացիական հայցով դիմել էր Մյասնիկյան շրջանի ժողովրդական դատարան՝ «ճշմարտությունն ու գործարանի վարկը»: Հայցադիմումին ծանոթանալիս պարզվեց, որ ծրագրի խմբագրի կողմից թիվ 199 հացի խանութում եւ թիվ 25/42 հացի փռում իրականացված ստուգայցերի մասին հաղորդումներում նշվել է, թե իբր թերակշռված հացը մատակարարվել է թիվ 3 հացի գործա-

րանը, մինչ են հասցրել գործարանին եւ դրանից դուրս է հերքել դրանք, չմոռանալով նշել նաեւ, որ ծրագիրն առանձնակի մեծ ուշադրություն է դարձնում իրենց ձեռնարկության նկատմամբ: Բողոքող կողմի փաստարկներից էր նաեւ այն, որ ստուգումները կատարվել էին առանց ստուգող կազմակերպության լիազորությունների եւ գործարանի ներկայացուցիչների:

Պատասխանող կողմը ի դեմս Գ. Ասատրյանի (Ս. Զաքարյանը չէր ներկայացել դատին), նախապես ընդհանրապես հայտնեց հայ դատին, որ նա «մի կողմ թողնելով բացահայտ անհարկիությունն ու բռնությունները, դիմեց քաղաքակիրթ միջոցի՝ հայցադիմումով դատարան»: Նա էլ իր հերթին գործարանի տնօրենությանը մեղադրեց մի տմարդության մեջ. «Հայցն ունի մի հեռահար նպատակ, քննությունից առաջ վարկաբեկել ռադիոն»:

Ծրագրի խմբագիր Վ. Վարդանյանն էլ փ գեղ, նրա հայցը որպես պատասխանողի (էր) ամբողջությամբ հերքելով ներկայացված հայցը. նշեց, որ հաղորդումներում չի ասվել, թե այդ խանութների հացը ստացվել է հենց թիվ 3 գործարանից, եւ մեղադրանքն անհիմն է: Իսկ ինչ վերաբերում է ստուգումների ընթացքում ակտերի բացակայու-

որ «Երեւան» ծրագիրը պայմանագրեր է կնքել թիվ 1 եւ թիվ 3 հացի գործարանների հետ, ըստ որոնց ռադիոընկերությունը պարտավորվել է լուսաբանել հացաթխման գործարաններում առկա խնդիրները, իսկ վերջիններս դրա դիմաց պետք է վճարեին 50 հազարական դրամ: Այս կապակցությամբ հայցասուն հայտարարությամբ պետք է հանդես գա, որը բերեւս, կարեւոր նշանակություն կունենա դատավճռության ճիշտ ընթացքի համար:

Դատավճռության երեկվա մասն ավարտվեց հայցվոր կողմի միջնորդությամբ, ըստ որի դատարան պետք է ներկայացվեն հաղորդումների պահպանված ժապավենները եւ Մաշտոցի շրջանի դատախազությունում գտնվող ու գործին վերաբերող մի շարք նյութեր: Այն բավարարվեց ժողովրդական Միքայելյանի կողմից, եւ դատը հետաձգվեց հաջորդ օրվան:

Կուզենայի նշել նաեւ տհաճ մի միջադեպ, երբ դատավորը գործարանի տնօրենի պահանջով դահլիճից հեռացրեց երկու լրագրողի, որոնք, իբր, խանգարում էին հայցվորի կողմնորոշմանը: Այնինչ, ստացվում է մի տխուր իրավիճակ, որտեղ կրկին իրավազրկվում են լրագրողները:

ԱՐՍԵՆ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ

Պ. Հայրիկյանը դիմում է վարչապետին

Հարգելի պարոն Բագրատյան

Դեռ տարեսկզբին, երբ մենք առաջարկում էինք հատկացումներ անել 3 տոկոսը հաղթահարած կուսակցություններին, Դուք հայտարարեցիք, որ պետության ֆոնդից հատկացումներ կարվեն այն կուսակցություններին, որոնք հաղթահարել են 5 տոկոսի արգելանքը:

Հասկանալի այսօր, ընտրություններից առաջ, երբ խմբակցությունները պետք է նաեւ ժողովրդավարության կիրարկման եւ պետության ձեւավորման խնդիրներով զբաղվեն, այն է՝ մասնակցել հանձնաժողովների ձեւավորմանը եւ քաղաքացիներին հասու դարձնել առկա կուսակցությունների էությունը, ակնհայտ է դառնում դրամական միջոցների բացակայության բացասական հետեւանքը:

Ուստի, դիմելով Ձեզ, կոչ ենք անում շուտափույթ միջոցներ ձեռնարկել՝ հանձնաժողովների ձեւավորմանը մասնակցող կուսակցությունների ախտասանը ֆինանսավորելու հարցը լուծելու համար: Այդ բանը կարելի է անել ուղղակի հատկացումների միջոցով կամ վարկ տրամադրելու ձեւով: Վարկը կմարվի հետագայում՝ բյուջետային հատկացման ճանապարհով:

Պ. Հայրիկյան

ԱԻՄ-ում ԱԻՄ խմբակցության նախագահ, 13.08.96 թ.

Կից ներկայացվում է նախահաշիվ:

Մարզերում համայնքային եւ տեղամասային հանձնաժողովների համալրման եւ աշխատանքների կազմակերպման նախահաշիվ

Մարզերում համայնքային եւ տեղամասային հանձնաժողովները համալրելու եւ աշխատանքները կազմակերպելու համար անհրաժեշտ է.

յուրաքանչյուր մարզին՝ 500 000 դրամ, այդ թվում.

ա. կապի համար՝ հեռախոսավարձ- 50 000,

փոխադրամիջոցներ - 200 000,

բ. հանձնաժողովների անդամների ուսուցման համար՝ գրականության բազմացում- 100 000

սեմինար պարապմունքներ- 90 000

ժողովներ- 60 000

Երեւանին՝ 1 000 000 դրամ, այդ թվում.

ա. կապի համար՝ հեռախոսավարձ- 0,

փոխադրամիջոցներ- 100 000,

բ. հանձնաժողովների անդամների ուսուցման համար՝ գրականության բազմացում- 600 000

սեմինար պարապմունքներ- 150 000

ժողովներ- 150 000:

Ընդհանուր առմամբ՝ 6 000 000 դրամ:

ԱՆՀԵԹԵԹՈՒԹՅՈՒՆ

«Ընտրություններին» չմասնակցողների 10 տոկոսն իր ձայնը կտա Պ. Հայրիկյանին

«Չեղն չէին վասն չէին հասել առներ», իր «Եղծ աղանդաց» գրքում 15 դար առաջ գրում էր Եզնիկ Կողբացին զրադաշտականների կրոնի մասին, այսինքն չեղածը չեղածին չեղած բանի համար զոհ էր մատուցում, պաշտում: Նույնը կարելի է ասել ԱԻՄ-ի հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնի (ՀԿՈՒԿ) հրապարակած եւ մեր կողմից նույնությամբ հրատարակվող նախընտրական մի «տվյալի» մասին: Հազիվ մի կերպ վարժվել էինք այդ նույն կենտրոնի խիստ կասկածելի հարցախույզների ընտրովի արդյունքների հետ, որտեղ ներհայաստանյան քաղաքական կոլորիտը լրացնող անհրաժեշտ երանգի եւ տիպավորիկ, ԱԻՄ-ի ՀԿՈՒԿ-ը ներկայացնում է անմարսելի մի տեղեկում այն մասին, թե «ընտրություններին» չմասնակցողների առնվազն 10 տոկոսն իր ձայնը կտա Պարույր Հայրիկյանին: Թե ինչպես են ընտրություն չեղող բանին չմասնակցողները իրենց ձայնը կենտրոնացնելու ԱԻՄ-ի ղեկավարի վրա՝ մենք չկարողացանք հասկանալ: Գուցե ընթերցողնե՞րը հասկանան:

ԱԻՄ-ի հասարակական կարծիքի ուսումնասիրման կենտրոնը Երեւանում, Հրազդանում, Էջմիածնում, Աբովյանում եւ Արտաշատում անցկացրել է հարցումներ առաջիկա նախագահական ընտրությունների վերաբերյալ: Մասնակցել են 987 մարդ, ձայները բաշխվել են հետեւյալ կերպ. Սերգեյ Բադալյան՝ 8 տոկոս, Վազգեն Մանուկյան՝ 10 տոկոս, Պարույր Հայրիկյան՝ 12 տոկոս, Լեւոն Տեր-Պետրոսյան՝ 37 տոկոս: Սակայն Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի 37 տոկոսի ավելի քան 15 տոկոսը հայտարարում է, որ նրան ձայն է տալիս մյուս թեկնածուների հարցում կողմնորոշված չլինելու պատճառով:

Մյուս կողմից, հարցվածների ավելի քան 13 տոկոսը ասում է, որ չի մասնակցի ընտրություններին, որովհետեւ դրանք արդար չեն լինելու: Պարզվում է, որ 13 տոկոսից ավելի քան 10-ը ձայնը կտա Պարույր Հայրիկյանին, որովհետեւ «ընտրություններին» չմասնակցելու նախաձեռնությունը նույն Հայրիկյանինն է: Անեն դեպքում, այս հարցման արդյունքները ցույց են տալիս, որ ընտրությունների երկրորդ փուլն անխուսափելի է:

ԱԻՄ-ի լրատվական ծառայություն

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ

Գործազրկությունը հանցագործության խթան

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Առաջիկայում Նոյեմբերյանի ժողդատարանը անձնական ունեցվածքի գողության եւ կողոպուտի փորձի համար պետք է դատապարտի Այգեհովիտ գյուղի բնակիչ Սամվել Չիբուխչյանին: Սա 42-ամյա Ս. Չիբուխչյանի 7-րդ դատվածությունն է, որը հավակնում է ռեկորդի: Մեղադրյալն իր ցուցմունքում որպես հանցագործության պատճառ նշել է գործազուրկ լինելը եւ ապրուստի միջոց չունենալը:

Չկա չարիք առանց բարիքի. Դեբեդում վերսկին ձուկ

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Դեբեդ գետում վերստին ձուկ է հայտնվել, եւ Նոյեմբերյանի ու Լոռվա ձորի բնակիչներից ոմանք իրենց ապրուստը հայթայթում են ձկնորսությամբ: Տասնամյակներ շարունակ Վանաձորի գործարանների եւ Ալավերդու պղնձաձուլական գործարանի թունավոր թափոնները աղտոտում էին գետը եւ այնտեղ կենդանության նշույլ չկար: Ներկայումս այդ ձեռնարկությունների չաշխատելու արդյունքում Դեբեդ գետում վերստին ձուկ է հայտնվում:

Բնակարանային շինարարությունը՝ Շիրակի գերխնդիր

ԳՅՈՒՄՐԻ, 12 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Շիրակի մարզում գերխնդիր է մնում բնակարանային շինարարությունը: Երե Աշոցքի, Ամասիայի, Արթիկի գյուղերում, բացառությամբ մի քանիսի, բնակարանային հարցը լուծված է, ապա Ախուրյան եւ Գյումրի քաղաքներում խնդիրն առկա է ողջ սրությամբ: Մարզկենտրոնի բնակչության երկու երրորդը չունի բնակարան, ժամանակավոր կացարաններում է ապրում շուրջ 4 հազար ընտանիք: Գյումրիում բնակարանների պահանջը հասնում է 850 հազար քառակուսի մետրի: Այս սարի կտահոգիչ 90 հազար քառ. մետր բնակմակերես, ինչը, թեեւ մեծ թիվ չի կարելի համարել, բայց նախորդ տարվանից ավելի է 25 հազարով:

Իսկ երկրաշարժից հետո Գյումրիում ընդհանուր առմամբ կառուցվել է 620 հազար քառ. մետր բնակմակերես, Աշոցքում 120 հազար, Արթիկում 47 հազար, Ախուրյանում 40 հազար: Օգտագործվել են ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրներ՝ պետական միջոցներ, Համաշխարհային բանկի տրամադրած վարկը, «Հայաստան» հիմնադրամի, տարբեր բարեգործական կազմակերպությունների հատկացումները: Ներքին շրջանում մեծ տեղ է տրված բնակչության սեփական միջոցների հաշվին շինարարությանը: Ներկայումս այս

կերպ է ընթանում 10 շենքի կառուցումը:

Ամբողջությամբ վերցրած, այս տարի կկատարվի շուրջ 5,5 միլիոն դոլարի համարժեք դրամի շինարարական աշխատանք: Բնակարաններից զատ, ընթացիկ տարում դրվել է քառաշեն 5 դպրոցի հիմք, շուտով շահագործման կհանձնվեն Գյումրիի մարզադաշտը, «Հոլանդիա» մանկաբուժական կենտրոնը, ֆրանսիական թեքնոլոգիայով թիվ 10 դպրոցը, մանկապարտեզը: Մարզկենտրոնում այսօր շեշտը դրվում է քաղաքի կենտրոնական հատվածի վերականգնման վրա:

Իրացվում են «Երազի» նոր տարատեսակները

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Շուկա են մուտք գործել «Երազ» մակնիշի ավտոմեքենայի ձեւափոխված տարատեսակները: «Երազ» բաժնետիրական ընկերության փոխտնօրեն Ռաֆիկ Մեժլումյանն Արմենպրեսի թղթակցին ասաց, որ այս տարվա անցած ամիսներին թողարկված 120 «Երազ-32-18» մարդատար մեքենաներից 60-ն իրացվել է Ռուսաստանում եւ Վրաստանում, մյուսները՝ Հայաստանում: Համեմատաբար համեստ է «Երազ-37-30» բեռնատարների թիվը, օգոստոսի կեսից դրանցից 50 հատ կառաքվի Ուզբեկստան: Ձեռնարկությունը, ըստ տնօրենի, այժմ աշխատում է իր կարողության 20 տոկոսի չափով: Շարժիչները, հումքը եւ նյութերը ներմուծվում են մասնակիորեն, բայց համայնքի

Հայտարարություն

Պառլամենտարիզմի եւ ժողովրդավարության զարգացման «Երկիր» հիմնադրամը, Հայաստանի քաղաքագետների պատերազմնության խորհուրդը կազմակերպում են միջոցառումներ նվիրված հանրապետությունում քաղաքական բնույթի դատավարությունների եւ մարդու իրավունքների հարցերին:

Հրավիրվում են մասնակցելու հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների, հանրապետությունում հավատարմագրված լրատվական միջոցների, օտարերկրյա եւ միջազգային կազմակերպությունների, մտավորականության եւ հասարակայնության ներկայացուցիչները:

Միջոցառումը տեղի կունենա Ֆիլհարմոնիայի փոքր դահլիճում, օգոստոսի 15-ին, ժամը՝ 18-ին:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Կառավարվում է 0 սարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh
համակարգչային սարքավորումներ
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

ազգային

Վախճանվեց Վիկտոր Համբարձումյանը

Սիրելի եւ !

Աշխարհահռչակ Նաիրյան մտածողն Վ. Համբարձումյանը չի կարող հայ ընթերցողից: 1940 թվականից նա ԽՍՀՄ ԳԱ հայկական մասնաճյուղի (ԱրմՖԱՆ-ի) Երեւանի աստղադիտարանի գիտական ղեկավարն ու խորհրդատուն էր: 1943 թվականի նոյեմբերին ստեղծվեց Հայաստանի ԳԱՆ: Վ. Համբարձումյանը դարձավ նրա հիմնադիր կազմում եւ ընտրվեց փոխնախագահ, իսկ 1947 թվականի հունվարից մինչեւ 1993 թվականի մարտ ամիսը՝ 46 տարի շարունակ, Հայաստանի ԳԱ անփոփոխ նախագահն էր: 1944 թվականի փետրվարին Արագածի լանջին նրա ջանքերով ստեղծվեց Բյուրականի աստղադիտարանը, որը հետագայում իր հայտնագործություններով ու գործերով համաշխարհային համբավ բերեց գիտական կոլեկտիվին եւ նրա ղեկավարին: Վ. Համբարձումյանն աստղադիտարանի տնօրենն էր մինչեւ 80-ական թվականների վերջը: 1947 թվականից նա «Աստղաֆիզիկա» ամսագրի կազմակերպիչներից էր ու անփոփոխ խմբագիրը: 60-70 թթ. Վ. Համբարձումյանը Հայկական հանրագիտարանի առաջին գլխավոր խմբագիրն էր ու խմբագրական կոլեգիայի նախագահը:

1993 թվականին, հաշվի առնելով Վ. Համբարձումյանի բազմաթիվ գիտական ծառայությունները, Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հրամանագրի համաձայն, հատուկ Վ. Համբարձումյանի համար սահմանվեց պատվավոր նախագահի պաշտոնը: Նրա գիտական վաստակի ճանաչումն եղել է ընտրությունը ԽՍՀՄ ԳԱ թղթակից անդամ 1939, իսկական անդամ 1953 թվականից, աշխարհի տարբեր երկրների մասնագիտական ակադեմիաներում: Նշանավոր գիտական ընկերություններում 1948-55 թթ. նա եղել է միջազգային աստղագիտական միության փոխնախագահ, 1961-64 թթ. նախագահ, 1968-72 թթ. գիտական միությունների միջազգային խորհրդի նախագահ: Վ. Համբարձումյանը Սոցիալիստական աշխատանքի կրկնակի հերոս էր, ՀԽՍՀ գիտության վաստակավոր գործիչ, ԽՍՀՄ Պետական մրցանակների դափնեկիր, մի շարք բարձրագույն պարգեւների ասպետ: Նրա պարգեւների շարքը պսակվեց Հայաստանի ազգային հերոսի կոչմամբ, որը շնորհվեց ՀՀ նախագահի 1994 թ. նոյեմբերի 14-ի հրամանագրով: Նա ակտիվորեն մասնակցում էր «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի գործունեությանը, հանդիսանալով հոգաբարձուների խորհրդի անդամ: 1947-51 թթ. Վ. Համբարձումյանը եղել է

Հովսեփ Օրբելին եւ Վիկտոր Համբարձումյանը Մատենադարանում 1950 թ.

ՀԽՍՀ, 1950-91 թթ. ԽՍՀՄ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր: Նրա հասարակական գործունեությունը միայն կապված չէ պետական գործերի ու մեծածավալ գիտնականի հայտարարությունների: 1991 թվականին Մոսկվայում ի պաշտպանություն Լեռնային Ղարաբաղի հայության ինքնորոշման: Վ. Համբարձումյանն եղել է ԽՄԿԿ անդամ 1940-1991 թթ., 1948-90 թթ. անընդմեջ ընտրվել է ՀԿԿ կենտկոմի կազմում:

Այս զարմանքը նա պահպանում է հանգիստ Հայաստանի ԳԱԱ ընդհանուր ժողովի առաջին դեմ, որի համաձայն վերացվում էր ակա-

[illegible]

դեմիայի բարձր թվակից անդամների կենսթոշակ. եւ բոլոր թվակից անդամները դարձան ակադեմիկոսներ: Ի դեպ, 1986 թվականից ի վեր վերջիններիս թվում էր գիտնականի զավակներից մեկը՝ մաթեմատիկոս Ռուբեն Համբարձումյանը:

Արժեքի առանձին Վ. Համբարձումյանը պատրաստ էր այլընտրանքի ծանր հիվանդությամբ, սակայն խոսում էր ոչինչ բուժումից, նույնիսկ բժշկական զննումից, լավ եւ ատոմային լինելով իր տանից ու աստղային բնիկներից: Չափազանց ինչ է սիրում, շատ է ճանաչում, նրա գիտակցությունը պարզ է, մեկ շաբաթ առաջ մեզ հայտնեց ակադեմիայի անդամներից մեկը: Թե Վ. Համբարձումյանը, թե նրա մեր ծանոթները կտակախախտեցին մերժելով ՀՀ ԳԱԱ ղեկավարության ու հանրապետության բարձրագույն իշխանությունների առաջարկները կազմակերպել նրա բուժումը, այդ թվում, անհրաժեշտության դեպքում վիրահատության ձեւով, աշխարհի զանազան կենտրոններում նրան վերցնել էր հայ գիտության նախարարը: Շաբաթ երեկո անցավ նրան այցելության էին գալիս Հայաստանի ԳԱԱ նախագահ ակադեմիկոս Ֆադեյ Սարգսյանը, այլ ակադեմիկոսներ:

Վիկտոր Համբարձումյանի այդ մեծ ու բովանդակալից կյանքը: Նա ականատեսն ու մասնակիցն էր մեր ժողովրդի նորագույն պատմության, նրա ամենադրամատիկ ու ամենաբեղմնավոր դարերի, դարաշրջան շարժման, հայ գիտության վերածննդի: Նրա մասնակցությամբ կերտվեց Հայաստանի գիտության համակարգը, որը, սակայն, անցումային փուլում վերածվում է պատմական ժառանգների: Ցավալի է, որ մեծանուն գիտնականի հիշատակին լավագույն տուրքը կլինի մեր հանրապետության գիտական ներուժի պահպանումն ու արդյունավետ օգտագործումը, հիմնարար հետազոտությունների զարգացումը եւ նրանց լայն կիրառումը տնտեսության մեջ:

ՏԻԳՐԱՆ ԵՐԱՑՅԱՆ

ՍԻՐԱՏԻ

«Արկտիկ ՌոսՄ»-ը պաշտպանում է Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունը

Մուրմանսկի «Արկտիկ ՌոսՄ» բաժնետիրական ընկերության նախագահ, վանաձորցի Ռուդոլֆ Սարգսյանին շատերն են ճանաչում: Նա մեծ ներդրում ունի գարեջրի եւ ֆինիական արտադրությունների զարգացման գործում: Ոչ վաղ անցյալում նա հովանավորեց Վանաձորի ուսումնական հաստատությունների աշխատողներին, մշակույթի, սպորտի բազաթիվ ներկայացուցիչների, կարիքավոր ընտանիքների:

Օրերս հեռախոսով տեղեկացանք, թե ճկաշի ունենալով, որ Մուրմանսկում եւ մարզում ապրող հարյուրավոր հայաստանցի հայեր հանրապետության նախագահի ընտրություններին մասնակցելու իրավունք ունեն, սակայն այդ օրը չեն կարող գտնվել Հայաստանում, «Արկտիկ ՌոսՄ»-ը նախաձեռնել է Հայաստանի քաղաքացիություն ունեցողների մի մեծ խմբով հավաք կազմակերպել եւ կոչ անել պաշտպանելու Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի թեկնածությունը: Քարոզչության համար միջոցները հանգանակվում են համախոհների անհատական հովանավորություններից, կոծանդակի նաեւ «Արկտիկ ՌոսՄ»-ը, որի տնօրենների խորհրդի անդամների մեծ մասը ռուսազգի է, եւ սիրով է տրամադրվել այդ գործին:

Ռ. Սարգսյանից տեղեկացանք նաեւ, որ «ՌոսՄ»-ի արտադրած ոգելից խմիչքները միջազգային մրցույթում առաջին մրցանակի են արժանացել եւ այս տարվա հոկտեմբերի 12-ին որպես ԲԸ-ի նախագահ նա կժեկնի Մայամի՝ հանդիսավոր պայմաններում մրցանակն ստանալու:

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ

Ռոմվայնային տիֆով հիվանդների թիվը Վանաձորում հասել է 33-ի

Ինչպես տեղեկացանք Վանաձորի հիգիենիկ եւ հակահամաճարակային հսկողության կենտրոնի գլխավոր բժիշկ Էդիկ Յարալյանից, քաղաքի թիվ 5 տնակային ավանից (Լենինգրադյան փողոց) ռոմվայնային տիֆի կասկածանքով արդեն 52 մարդ է տեղափոխվել հիվանդանոց: Կասկածներից 33-ը հաստատվել է: Կատարվում են մանրէաբանական հետազոտություններ: Կհետազոտվեն նաեւ սննդի որոշ օբյեկտներ պարզելու համաճարակի պատճառները:

Մ. Մ.

Առաջին զանգը Ներքին Խնձորեսկի հեռախոսակայանից՝ «Ազգին»

Երեկ Ներքին Խնձորեսկում շահագործման հանձնվեց հեռախոսակայանի շենքը, որը ավերված էր հրետակոծություններից եւ 1992-ից դադարեցրել էր աշխատանքը: Հանրապետության հարավ-արեւելյան սահմանի ամենամեծ գյուղը, որից ամենամոտ բնակավայրը 7 կմ այն կողմ է գտնվում, վերջին արտաքին աշխարհի հետ անմիջական կապ պահպանելու հնարավորություն ստացավ Մոգիալական ներդրումների հիմնադրամի միջոցով: Վերին Խնձորեսկից մինչեւ այստեղ անցկացված հեռախոսագիծը եւ հեռախոսակայանի շենքը արժեցան 37 000 ԱՄՆ դոլար, որից 7000 դոլարը տրամադրել է գյուղական համայնքը: Հեռախոսակայանը նախատեսված է 100 բաժանորդի համար: 40 տուն ունեցող Ներքին Խնձորեսկը մոտակա 10 տարիների ընթացքում հնարավորություն կունենա բավարարել իր բնակիչներին: Կայանից երեւան առաջին զանգը հնչեց «Ազգի» խմբագրությունում:

ԴԱՎԻԹ ԳԱՍՊԱՐՅԱՆ

Բրիտանական Օքսֆամը օգնում է Վայոց Ձորի փախստականներին

Վայոց Ձորի մարզում փախստականներով բնակեցված գյուղերում (Հերմոն, Եղեգիս, Յոր, Գողթանիկ եւ այլն) բրիտանական Օքսֆամ կազմակերպության եւ ՄԱԿ-ի Երեւանի գրասենյակի հովանավորությամբ իրականացվել են բազմաթիվ ծրագրեր: Շուտով Վայքի Նոր Արծվաբերդ գյուղի շուրջ 70 բնակիչներ կապահովվեն խմելու ջրով: Նրանք հիմնականում Նախիջեւանի համանուն գյուղից բռնագաղթած վերաբնակներ են: Նախկինում նույն կազմակերպության կողմից շահագործման են հանձնվել Վարդահովիտի խմելու ջրի 2 կմ եւ 350 հեկտար հողատարածք ոռոգող 7 կմ ջրագծերը: Ավարտվել են նաեւ խմելու ջրագծերի շինարարական աշխատանքները վերը նշված գյուղերում: Իսկ Գողթանիկ գյուղում կառուցված բուժկետը, հագեցված անհրաժեշտ սարքավորումներով ու դեղորայքով, սպասարկում է մոտակա յոթ գյուղերին: Շուտով Եղեգնաձորի ժամանակավոր կացարաններում ապաստան գտած 40 բռնագաղթված ընտանիքներ կտեղավորվեն Նոր Ավան թաղամասում կառուցվող տնակներում: Իսկ Եղեգնաձորի եւ Վայքի շուրջ 280 ընտանիքների, որոնց բնակարանները վերանորոգման կարիք ունեն, կազմակերպությունը հատկացրել է անհրաժեշտ շինանյութ:

Սա դեռ բոլորը չէ: Ծրագրավորված է նաեւ նույն կազմակերպությունների միջոցով այս տարի սկսել Գոմք եւ Ձեդես գյուղերի խմելու ջրագծերի շինարարությունը:

ՏԱՏՅԱՆԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Եղեգնաձոր

Գարեգին Նժդեհ. «Մամուլը դիտի հոգեփոխվի»

«Մամուլի պարտականությունն է խտացած ճշմարտություններ տալ ժողովրդին, ճշմարտություններով լուսավորել ժողովրդի ուղին դեպի ապագան: Չունի՞ մամուլն այս կոչումը, ավելորդ մակաբույծ է դա եւ, գուր տեղը ժողովուրդները կերակրում են զայն իրենց հացով: Դժբախտաբար որոշ բացառությամբ այդպիսին է մերը՝ հայկականը» (Գ. Նժդեհ)

Այս տարվա «Հայք» թերթի մայիսի 9-ի համարում տպագրված է «Գարեգին Նժդեհ. արմատներ, շառավիղներ...» խորագրով նյութը, որում տեղ են գտել որոշ խեղաթյուրված փաստեր: Ուստի պետք է ասել, որ հանրապետական մամուլը հաճախ է հակադրաբար անդրադառնում «Գարեգին Նժդեհը միայն ամուսնացած մեկ անգամ (1921) ամուսնացած չի եղել, սակայն երեւանում միայն է Գայանյան օրիորդը ղեկավարների ոգեշնչված, ամենակարգ Գոհար Մելիք-Դադայանին: Այդ ծնողները եւ հարազատները դեմ են եղել նրանց ամուսնությանը, սակայն նրանց սիրային կապից 1919-ի դեկտեմբերին, երբ Նժդեհն արդեն Զանգեզուրում էր, ծնվում է Լիլիա Գարեգինի Դադայանը, որն իր ապրած 69 տարիների ընթացքում երբեք չի տեսել հորը...»:

Մի՞թե Նժդեհը՝ հայոց զորքերի սպարապետը դիտի բույլ տար իրենից 16 տարի փոքր աղջկա հետ անօրինական կապ հաստատել: Կամ մի՞թե կարելի է հիմք ընդունել ՊԱԿ-ի արխիվներում պահված Նժդեհի «գործի» հարցաքննությունը, երբ Նժդեհը կնոջն ու երեխային կյանքը հալածանքներից չենթարկելու համար հերքել է նրանց գոյության փաստը: Մեզ այն է, որ տարիներ շարունակ խորհրդային Հայաստանի ՊԱԿ-ի աշխատողների կողմից խաղարկվել է յուրահատուկ «Ո՞վ է խոստանալու» (սխալ. ?) դերում նրանց գնահատվելու: Երբ Նժդեհը առաջին կյանքի մեջ չիներ Գոհար Մելիք-Դադայանի հետ, սակայն երբեք չէր հիշատակի նրանց անունները, բայց մինչեւ կյանքի վերջին տարիները բանտախցից անգամ նամակներ է գրել կնոջն ու դստերը:

Իմ սիրելի դուստր Լիլիա

Ստացա 55 թվականի ապրիլի 3-ի քո առաջին պատվիրված նամակը: Որպեսզի հասկանաս, թե ինչ ապրումներ եմ ունեցել կարդալով նամակը, պետք է ինձ նման ողբերգական ճակատագրով հայր լինել: Չէ որ ես չեմ տեսել քեզ, սիրելիս: Ես երեւակում չէի, որ դու ծնվելու: Թե ինչպես է քեզ մեծացրել մայրդ, ինձ հայտնի չէ, բայց երեւակում եմ, որ այդ հեշտ չի եղել: Ես հավերժ երախտապարտ եմ նրան՝ քո մորը: Նա վերջին ասպիծանի բարի էր խառնվածքով բանաստեղծական, իդեալներ ունեցող կին, մի խոնարհ հրաշալի մարդ, սակայն մեզ վիճակված չէր միասին ապրել: Հանդիպեցինք մորդ եւ ասա, որ լոկ տարի առաջ Վլադիմիրի բանտից ես նրան նամակ եմ գրել, բայց պատասխան չեմ ստացել: Քո առաջին նամակները նույնպես չեմ ստացել: Երբանիկ կլինեմ, եթե ուղարկես մորդ, քո եւ մեր սիրելի թոռնիկների լուսանկարները:

Համբուրում եմ բոլորիդ:

Քո հայր Գարեգին

P. S. Քեզ ինչ՞ է ապրում մայրդ:

12 ապրիլի 55 թ.

Նժդեհի թոռներն ապրում են Երեւանում: Գոհարինեն Տողասյանը Պաստանի հանդիսատեսի թատրոնի հայտնի դերասանուհի եւ բեմադրիչ, էսթիրա Տողասյանը՝ մանկավարժ: «Ես չեմ հիշում պապիկիս տարեկան էի, պատմում է Գ. Տողասյանը, երբ մեր տուն էր գալիս կապույտ միջին հասակի մի անծանոթ: Տարիներ անց, երբ այդ մարդն այլեւս չէր երեւում, մայրս ասաց, որ ՊԱԿ-ի ներկայացուցիչ է, որ Նժդեհի աղջիկը՝ Լիլիա Դադայանն ապրած տարիների ընթացքում հալածվել է խորհրդային իշխանությունների կողմից որպես «ժողովրդի թշնամու» դուստր եւ չի կարողացել որեւէ մեկին իր վիշտը պատմել: Երկու անգամ ընդունվել է բարձրագույն ուսումնական հաստատություն, բայց դռները դուրս են բռնել, քանզի կամ իր հանդեսությամբ ավարտել է մանկավարժական ինստիտուտի բանասիրական ֆակուլտետը: Այդ տարիներին յուրահատուկ երջանկություն ժամանակավոր գյուղում պետք է աշխատեր: Լիլիայի համար դժվար էր գյուղ մեկնել, ուներ նորածին երեխա: Նրա դեմ դասական գործ է հարուցվել: Եվ միայն հայտնի դերասան Ավետ Ավետիսյանի միջնորդությամբ է դատարանի որոշումից դուրս բերվում Լիլիան: Լիլիան մի ապրել պատմել է իր մոր բնակարանում Մասիսայանին, որը դեռ կենդանի է, որ Նժդեհը նկարագրում (Ահավասիկ՝ ի՞ն ծրագրերի տեղում) պահանջի համարում էր կնոջը: 1983 թ. օգոստոսին Նժդեհի թոռնուհու Գոհարինե Տողասյանի ամուսինը՝ Պավել Անանյանը՝ Վլադիմիր քաղաքից զանգվածի հանդիպումով Նժդեհի մասունքներն, որը ամփոփված է Սոֆիայականով վանքում, իսկ հանգստյան լեռան սարալանջում, ինչպես Նժդեհն էր ցանկացել, լուսավորված են մարմնի որոշ մասունքներ: Մինչեւ մինչ օրս մասունքները փորձառությամբ պաշտպանության չեն հաստատվել: Սա խնդիր է, որ Նժդեհի հարազատները ուշադրություն են դարձնում:

ԱՆԱՀԻՏ ՍԱՐԳՍՅԱՆ

Սոց

ՀԱՅՍՏԱՆԻ

Ափորմայի... [illegible]

[illegible]

ՊՐՈԲԼԵՄՆԵՐ

Օրենքը պիտի լինի ոչ թե «ընդդեմ», այլ՝ «համար»

Լուսաբանության կենտրոնում «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի նախագիծն է

[illegible]

Իրավունքները կան, մեխանիզմները՝ ոչ

[illegible]

Պետականության սատարկ «չորրորդ իշխանության» կայացումը

[illegible]

Լույս է տեսել Ջոն Կիրակոսյանի մատենագիտությունը

Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի հասարակական գիտությունների գիտական ինֆորմացիայի կենտրոնը մատենագրություն մատենաշարով լույս է ընծայել «Ջոն Սահակի Կիրակոսյան. մատենագիտություն» բրոշյուրը: Ըստ էության, սա առաջին փորձն է հրապարակավ ի մի բերելու երեւելի գիտնականի ու պետական գործչի ստեղծագործական ժառանգությունը, եւ դա մատենագիտություն կազմողին՝ գիտնականի ու-դուն՝ պատմագիտության թեկնածու Արման Կիրակոսյանին հաջողվել է:

Ջոն Կիրակոսյանը ծնվել է 1929 թվականին Երեւանում: Ավարտել է Երեւանի պետհամալսարանի միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետը եւ ԽՍՀՄ ԳԱ արեւելագիտության ինստիտուտի ասպիրանտուրան: 1954 թ. Մոսկվայում պաշտպանել է թեկնածուական թեզ՝ «Անգլիական իմպերիալիզմը Իրանում (1918-21 թթ.)» թեմայով: 1955-62 թթ. «Լենինյան ուղիով» ամսագրի բաժնի վարիչ էր, հետագա տարիներին զբաղեցրել է մի շարք պատասխանատու պաշտոններ, եղել ՀԿԿ կենտկոմի պրոպագանդայի ու ագիտացիայի բաժնի վարիչի տեղակալ (1962-66 թթ.), ՀՍՍՀ հեռուստառադիոկոմիտեի նախագահ (1966-69 թթ.), ՀԿԿ կենտկոմի գիտության եւ ուսումնական հաստատությունների բաժնի վարիչ (1969-75 թթ.): 1975 թվականից մինչեւ իր կյանքի վերջը (1985 թ.) եղել է Հայկական ԽՍՀ արտաքին գործերի նախարար: Միաժամ 1967 թվականից ընտրվել է ՀՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր: Նույնքան եռանդուն ու բեղմնավոր էր Ջոն Կիրակոսյանի գիտական ու մանկավարժական գործունեությունը: Նա մեծ ավանդ է ներդրել 19-րդ դարավերջի ու դարիս սկզբի հայ ժողովրդի պատմության անհայտ հիմնահարցերի ուսումնասիրման գործում: 1965 թ. նա պաշտպանեց դոկտորական թեզ «Առաջին համաշխարհային պատերազմը եւ արեւմտահայությունը» թեմայով, որը հիմք հանդիսացավ նրա հայտնի մենագրության, ան անգամ լույս տեսած հրատարակություն 1965 եւ 1967 թթ.՝ հայերեն եւ 1971 թ. ռուսերեն: 1972 թ. լույս տեսավ «Հայաստանը միջազգային դիվանագիտության եւ սովետական արտաքին քաղաքականության փաստաթղթերում (1828-1923 թթ.)» արժեքավոր ժողովածուն, որի կազմողներից մեկը, առաջաբանի հեղինակն ու խմբագիրը Ջոն Կիրակոսյանն էր: 1978 ու 1980 թթ. լույս է տեսնում նրա երկհատոր «Բուրժուական դիվանագիտությունը եւ Հայաստանը» ոչ պակաս արժեքավոր ուսումնասիրությունը, որն ընդգրկում է ժամանակահատվածը մինչեւ 1931 թվականը: Այս գործերին հետեւեց մի աշխատություն, որը խորապես հանգուցում է պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանի գիտական գործունեության մասին՝ «Երիտթուրքերը պատմության դատաստանի առաջ» երկհատորյակը: Գիրքը լույս է տեսել ոչ միայն հայերեն, այլեւ ռուսերեն, բուլղարերեն, անգլերեն: Այս հիմնարար մենագրության համար հեղինակը հետմահու արժանացավ ՀՍՍՀ պետական մրցանակի: 1986 թ. լույս ընծայվեց Ջոն Կիրակոսյանի «Ուինսթոն Չերչիլը եւ նրա պատմա-հրապարակախոսական ժառանգությունը» գրքույկը:

Պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանի տաղանդավոր գրչին են պատկանում բազմաթիվ գիտական ու հրապարակախոսական հոդվածներ ու բրոշյուրներ միջազգային հարաբերությունների, հայ ժողովրդի հարակից պատմության, մեր պատմական անցյալի կեղծարարության քննադատության, հայկական հարցի պատմության հիմնախնդիրների շուրջ:

Երկար տարիներ պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանը ղեկավարել է ԵՊՀ Արեւելքի երկրների պատմության ամբիոնը: Նրա նախաձեռնությամբ ու խմբագրությամբ են լույս տեսել «Արեւելագիտության հարցեր» միջբուհական ժողովածուի առաջին յոթ հրատարակումները: Նա Հայկական հանրագիտարանի խմբագրական կոլեգիայի անդամ էր, պատմական բնույթի մի շարք հանրագիտարանային հոդվածների հեղինակ:

Այսօր մեզանում շատ է զգացվում Ջոն Կիրակոսյանի պակասը: Սակայն նրա լուսավոր անունն ու գործը ապրում են նորանկախ Հայաստանի քաղաքական, հասարակական, դիվանագիտական, գիտական ասպարեզում իր հետաքրքրական գրքերի, համարձակ գաղափարների միջոցով, մարդկանց բարի հիշողության մեջ: Եվ լույս տեսած մատենագիտությունը (կազմողը՝ Սեյրան Սարգսյան) ուղղակի ուղեցույց է Ջոն Կիրակոսյան մարդու, գործչի, գիտնականի, հայրենասերի աշխարհում: Այն կարող է օգտակար լինել պատմաբանների, լրագրողների, արխիվային ու գրադարանային աշխատողների, պատմությամբ հետաքրքրվողների համար:

[illegible]

Մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության Երեւանի կինոտեխնիկումը հայտարարում է 1996 թ. ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

- «Տեսատեխնիկայի եւ կինոսարքավորումների շահագործում»

Ութամյա բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 2 տարի 10 ամիս, միայն ցերեկային: Ընդունելությունը հարցազրույցի միջոցով:

- «Մշակույթի կազմակերպում եւ կառավարում»

Միջնակարգ կրթության բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 1 տարի 10 ամիս, ցերեկային եւ վճարովի ուսուցմամբ:

Ընդունելության քննությունները՝ մաթեմատիկա (բանավոր) եւ հայոց լեզու (թելադրություն):

- «Գեղարվեստական ֆիլմերի ռեժիսուրա»

Միջնակարգ կրթության բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 1 տարի 10 ամիս ցերեկային եւ վճարովի ուսուցմամբ:

Ընդունելության քննությունները՝ մասնագիտությունից եւ հայոց լեզու (թելադրություն)

Բոլոր մասնագիտությունների գծով դիմումներն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 20-ը: Վճարովի ուսուցմամբ դիմորդները ստանում են կրթանշանի հարցազրույցի միջոցով:

Մասնագիտությունների մասին կարելի է տեղեկանալ Բաղրամյան պողոտա, Թամանցիների 37, մետրոյի «Շենգավիթ» եւ «Գարեգին Նժդեհի հրապարակ» կայարանների մոտակայքում:

Հեռախոսներ 43-45-92 43-05-30 43-05-31

Իրավունք

[illegible]

ԴԻՏԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Օրենքը միշտ լինի ոչ թե «ընդդեմ», այլ՝ «համար»

Ուշադրության կենտրոնում «Զանգվածային լրատվության մասին» օրենքի նախագիծն է

[illegible]

Իրավունքները կան, մեխանիզմները՝ ոչ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Լույս է տեսել Ջոն Կիրակոսյանի մատենագիտությունը

Հայաստանի գիտությունների ազգային ակադեմիայի հասարակական գիտությունների գիտական ինֆորմացիայի կենտրոնը մատենագրության մատենաշարով լույս է ընծայել «Ջոն Սահակի Կիրակոսյան. մատենագիտություն» գրքույկը: Ըստ էության, սա առաջին փորձն է հրապարակավ ի մի բերելու երեւելի գիտնականի ու պետական գործչի ստեղծագործական ժառանգությունը. եւ դա մատենագիտություն կազմողին՝ գիտնականի որդուն՝ պատմագիտության թեկնածու Արման Կիրակոսյանին հաջողվել է:

Ջոն Կիրակոսյանը ծնվել է 1929 թվականին Երեւանում: Ավարտել է Երեւանի պետհամալսարանի միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետը եւ ԽՍՀՄ ԳԱ արեւելագիտության ինստիտուտի ասպիրանտուրան: 1954 թ. Մոսկվայում պաշտպանել է թեկնածուական թեզ՝ «Անգլիական ինտերվենցիան Իրանում (1918-21 թթ.)» թեմայով: 1955-62 թթ. «Լենինյան ուղիով» ամսագրի բաժնի վարիչ էր, հետագա տարիներին զբաղեցրել է մի շարք պատասխանատու պաշտոններ, եղել ՀԿԿ կենտկոմի պրոպագանդայի ու ագիտացիայի բաժնի վարիչի տեղակալ (1962-66 թթ.), ՀՍՍՀ հեռուստառադիոկոմիտեի նախագահ (1966-69 թթ.), ՀԿԿ կենտկոմի գիտության եւ ուսումնական հաստատությունների բաժնի վարիչ (1969-75 թթ.): 1975 թվականից մինչեւ իր կյանքի վերջը (1985 թ.) եղել է Հայկական ԽՍՀ արտաքին գործերի նախարար: Միաժամանակ 1967 թվականից ընտրվել է ՀՍՍՀ Գերագույն խորհրդի պատգամավոր: Նույնքան բազմերանգ ու բեղմնավոր էր Ջոն Կիրակոսյանի գիտական ու մանկավարժական գործունեությունը: Նա մեծ ավանդ է ներդրել 19-րդ դարավերջի ու դարասկզբի հայ ժողովրդի պատմության ամենավճռորոշ հիմնահարցերի ուսումնասիրման գործում: 1965 թ. նա պաշտպանեց դոկտորական թեզ «Առաջին համաշխարհային պատերազմը եւ արեւմտահայությունը» թեմայով, որը հիմք հանդիսացավ նույն վերնագրով մենագրության, որն ունեցավ երեք հրատարակություն՝ 1965 եւ 1967 թթ.՝ հայերեն եւ 1971 թ. ռուսերեն: 1972 թ. լույս տեսավ «Հայաստանը միջազգային դիվանագիտության եւ սովետական արտաքին քաղաքականության փաստաթղթերում (1828-1923 թթ.)» արժեքավոր ժողովածուն, որի կազմողներից մեկը, առաջաբանի հեղինակն ու խմբագիրը Ջոն Կիրակոսյանն էր: 1978 ու 1980 թթ. լույս է տեսնում նրա երկհատոր «Բուրժուական դիվանագիտությունը եւ Հայաստանը» ոչ պակաս արժեքավոր ուսումնասիրությունը, որի առաջին հատորը հրատարակվեց ռուսերեն 1981 թվականին: Այս գործերին հետեւեց մի աշխատություն, որը իրավամբ համարվում է պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանի գիտական գործունեության պսակը՝ «Երիտթուրքերը պատմության դատաստանի առաջ» երկհատորյակը: Գիրքը լույս է տեսել ոչ միայն հայերեն, այլեւ ռուսերեն, բուլղարերեն, անգլերեն: Այս հիմնարար մենագրության համար հեղինակը հետմահու արժանացավ ՀՍՍՀ պետական մրցանակի: 1986 թ. լույս ընծայվեց Ջոն Կիրակոսյանի «Ալեքսանդր Ջիվելեգովը եւ նրա պատմա-հրապարակախոսական ժառանգությունը» գրքույկը:

Պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանի տասնյակավոր գրչին են պատկանում բազմաթիվ գիտական ու հրապարակախոսական հոդվածներ ու բրոշյուրներ միջազգային հարաբերությունների, հայ ժողովրդի նորագույն պատմության, մեր պատմական անցյալի կեղծարարության քննադատության, հայկական հարցի պատմության հիմնախնդիրների շուրջ:

Երկար տարիներ պրոֆեսոր Ջոն Կիրակոսյանը ղեկավարել է ԵՊՀ Արեւելքի երկրների պատմության ամբիոնը: Նրա նախաձեռնությամբ ու խմբագրությամբ են լույս տեսել «Արեւելագիտության հարցեր» միջբուհական ժողովածուի առաջին չորս հրատարակումները: Նա Հայկական հանրագիտարանի խմբագրական կոլեգիայի անդամ էր, պատմական թեմաներով մի շարք հանրագիտարանային հոդվածների հեղինակ:

Այսօր մեզանում շատ է զգացվում Ջոն Կիրակոսյանի պակասը: Սակայն նրա լուսավոր անունն ու գործը ապրում են նորանկախ Հայաստանի քաղաքական, հասարակական, դիվանագիտական, գիտական ասպարեզում իր հետաքրքրական գրքերի, համարձակ գաղափարների միջոցով, մարդկանց բարի հիշողության մեջ: Եվ լույս տեսած մատենագիտությունը (խմբագիր՝ Սեյրան Սարգսյան) ուղղակի ուղեցույց է Ջոն Կիրակոսյան մարդու, գործչի, գիտնականի, հայրենասերի աշխարհում: Այն կարող է օգտակար լինել պատմաբանների, լրագրողների, արխիվային ու գրադարանային աշխատողների, պատմությամբ հետաքրքրվողների համար:

[illegible]

Մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի նախարարության Երեւանի կինոտեխնիկումը հայտարարում է 1996 թ. ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

■ «Տեսատեխնիկայի եւ կինոսարքավորումների շահագործում»

Ութամյա բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 2 տարի 10 ամիս, միայն ցերեկային: Ընդունելությունը հարցազրույցի միջոցով:

■ «Մշակույթի էկոնոմիկա եւ կառավարում»

Միջնակարգ կրթության բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 1 տարի 10 ամիս, ցերեկային եւ վճարովի ուսուցմամբ:

Ընդունելության քննությունները՝ մաթեմատիկա (բանավոր) եւ հայոց լեզու (թելադրություն):

■ «Գեղարվեստական ֆիլմերի ռեժիսուրա»

Միջնակարգ կրթության բազայի վրա, ուսման տեւողությունը 1 տարի 10 ամիս ցերեկային եւ վճարովի ուսուցմամբ:

Ընդունելության քննությունները՝ մասնագիտությունից եւ հայոց լեզու (թելադրություն)

Բոլոր մասնագիտությունների գծով դիմումներն ընդունվում են մինչեւ օգոստոսի 20-ը: Վճարովի ուսուցմամբ դիմորդները ստանում են [illegible] հարցազրույցի միջոցով:

[illegible] Բաղրամյան [illegible] 37, մետրոյի [illegible] տեղակայման [illegible]:

Հեռախոսներ 43-45-92 43-05-30 43-05-31

ԱԶԳ

Մշակույթ

ՇՈՍՏԱԿՈՎԻՉ-90

Շոստակովիչի կոնցեպտուալիզմը հայ երաժշտության մեջ

Յուրաքանչյուր մեծ արվեստագետի ստեղծագործություն իր էությամբ կոնցեպտուալ է։ Չի կարող լինել անհատականություն առանց գեղագիտական դիրքորոշման ընտրողականության, չկա ոճական միասնություն լեզվական համակարգումից դուրս։ Որպես բարձրագույն տոմարքանական մտածողության ձեւ, կոնցեպտուալությունը արտահայտում է արվեստագետի անկրկնելիությունը, մտային օրինաչափությունները կոմպոզիցիոն եւ լեզվի հետ զուգորդելու նրա ունակությունը։ Այդ դարաշրջանի առաջնային դրույթը կանխորոշվում է կոնցեպտուալ գաղափարների բացահայտ դերով, որը տրոյեկտվում է ամբողջ ստեղծագործության վրա։ Երաժշտարվեստում այդ միտումը ձեւավորվել է աստիճանաբար 20-րդ դարի սկզբից, իր բարձրակետին հասնելով դարի կեսերին։ Դմիտրի Շոստակովիչը (1906-75) առանձնահատուկ տեղ է գրավում այդ գործընթացում։ Ոչ միայն 20-րդ դարի կոնցեպտուալ ստեղծագործության տարատեսակների հետ իր երկերի ընդհանրության պատճառով, այլեւ սեփական մերոդաբանության արգասավորության շնորհիվ, որն ազդել է կոմպոզիտորների տարբեր սերունդների վրա։ Նրանց թվում են Հայաստանի կոմպոզիտորները

Շոստակովիչի ստեղծագործությունը եւ անձը, նրա բարեկամությունը, համախոհների շրջանակը, համագործակցությունը հայ կոմպոզիտորների հետ (նրանցից մեկը՝ Ղազարոս Սարյանը Մոսկվայի կոնսերվատորիայում սովորել էր Շոստակովիչի մոտ) բազմիցս արժանացել են մասնագետների ուշադրությանը։ Ուշադրության կենտրոնում էին հայտնվում երաժշտական աշխարհի նմանության հարցերը կամ ընդգծվում էր կոմպոզիտորների միմյանց ժանրի կարեւորությունը։ Իսկ, դժ-

Ղազարոս Սարյան եւ Դմիտրի Շոստակովիչ, 1952 թ.

ՍՎԵՏԼԱՆԱ ՍԱՐԳՍՅԱՆ,
Երեւանի կոնսերվատորիայի պրոֆեսոր

Ինտելեկտի ուղ. Վնասվողնե՞րն են շատ, թե շահողները

Մ. թ. ա. 9-8-րդ դարերում նախասոկրատյան զուգահեռ ծնունդ առած ծովահեն...

ՌՈՒԲԵՆ ԳՈՒԼՈՅԱՆ

ԶՈՒՅՑԱՍՐԱՀ

«Հավակնություն չունեմ նկարիչ համարվելու, ճարտարապետ եմ»

ՏԱՇՃՅԱՆ

ՏԱՐԱԾՔ

Մաքեոս Զարիֆյանին նվիրված երեկո Փասադենայում

«Յառաջ» օրաթերթի օգոստոսի 3/4 համարից տեղեկանում ենք, որ վերջերս Փասադենայի Հայ կենտրոնում Մաթեոս Զարիֆյանին նվիրված մի երեկո է անցկացվել։ Այն կազմակերպել է «Յակոբ Օշական» գրական խմբակը։ Հաղորդման Զարիֆյանի արտասանել է Լիւսերայի Պոլիֆոնի...

Իսպանիայում ստեղծվել է Սալվադոր Դալիի եւս մեկ թանգարան

ՄԱԴՐԻԴ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-ԱՖՊ։ Կատալոնիայի Ժիրոնայի նահանգի Պեւռա փոքրիկ բնակավայրում գտնվող Պուբոլ ամրոցը դարձել է 20-րդ դարի անենատարօրինակ, բայց եւ ոչ պակաս տաղանդավոր նկարիչ Սալվադոր Դալիին նվիրված եւս մեկ թանգարան։ ... մինչեւ 1970 թվականը ... մինչեւ 1982 թվականը ...

Գողերի հանդիպում Բուդապեշտում

ԲՈՒԴԱՊԵՇՏ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ ...

Ազգ **Մարզական**

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

Ամփոփվեցին հայ մարզիկների ատլանտյան արդյունքները

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍ: Այսօր Հանրապետական մարզահամալիրում կայացավ Ատլանտայի օլիմպիական խաղերից հետո առաջին մամուլի ասուլիսը, որին ներկա էին Հայաստանի ԱՕԿ-ի նախագահ Ալեքսան Ավետիսյանը, տարբեր մարզաձևերի ղեկավարներ և հավաքական թիմերի մարզիչները: Հանրապետական մարզի ղեկավարները ճիշտ տեղեկություններ խոստովանում էին ընդունել ցավոտ թեմաներ քննարկելիս: Լրագրողները կարծես հասկանալով խոսքը շրջանցում էին սուր հարցերը: Պարզ դարձավ, որ հանրապետության ղեկավարները առայժմ պատրաստ չեն գնահատել հայ օլիմպիականների ելույթները Ատլանտայում: Սակայն Ա. Ավետիսյանը նշեց, որ շաբաթ օրը Շիրակի մարզ Լեոն Տեր-Պետրոսյանի այցի ընթացքում ինքը հանդիպել է նախագահին: Պարզվել է, որ հանրապետության նախագահը խոցատեղյակ է հայ մարզիկների ելույթներին և այն գնահատել է լավ: Անդրադառնալով Ատլանտայի ֆինանսական հարցերին, Ա. Ավետիսյանը նշեց, որ ամերիկահայերը ստեղծել էին «Արմենիա» ակումբ և հանգանակություն կազմակերպել հայ մարզիկների օգտին: Մասնավորապես հավաքվել էր 19 հազար դոլար, որից 1000 ստացել է օլիմպիական չեմպիոն Արմեն Նազարյանը, իսկ 700 Ատլանտայի արծաթե մեդալակիր Արմեն Մկրտչյանը: Համապատասխանաբար 500 և 300 դոլար են ստացել նրանց մարզիչները Ռոբերտ Սարյանը և Հրանտ Երանոսյանը: Մնացած գումարը բաժանվել է մյուս մարզիկներին: Անդրադառնալով օլիմպիական խաղերում մեր մարզիկների ելույթներին, Ա. Ավետիսյանը և ծանրամարտի ղեկավար Հենրիկ Գրիգորյանը նշեցին, որ ընդհանուր առմամբ տղաները լավ էին նախապատրաստված, սակայն անհաջողությունը կապված էր ինչպես մարզիչների սխալների, այնպես էլ Քոյոնի հակադոպինգային լաբորատորիայի վատ աշխատանքի հետ: «Ռուսական տարօրինակ է, երբ առաջին և վերջին տեղերի միջև տարբերությունը 30 կգ-ից ավելի է: Իսկ ծանրորդների գույց տված ֆանտաստիկ արդյունքները «մաքուր» մարզիկի ուժերից վեր են: Մենք դոպինգ չենք օգտագործել և դրա համար էլ լուրջ դոլլար չունեցինք պարգևների համար»: Բռնցքամարտի Հայաստանի հավաքականի ավագ մարզիչ Արմեն Անտոնյանը ձախողման հիմնական պատճառ համարեց հայ մարզիկների բարձր տարիքը և... փնտակահանդրությունը, որը չգիտես ինչու բարեխոսքով չէր մերոնց նկատմամբ: «Ինչ կասեիք, երբ Նշան Մունչյանը իր քաշային կարգի հաղթողին հանդիպեց եզրափակիչում», ասաց մարզիչը: Կարծում եմ, Անտոնյանի նման փաստերը ընդունելի չէ, հանի որ հայտնի է, թե հաջողությունը ուղեկցում է ուժեղագույնին: Այնուամենայնիվ փորձում Ա. Ավետիսյանը եկավ այն եզրակացության, թե հայկական սպորտը այժմ տեխնիկա-տակտիկական մակարդակով հետ է մնացել համաշխարհայինից: Կարծում եմ, սա է մեր սպորտի իրական գնահատականը: Եվ պետք չէ թոփախոսել, թե նախկին ԽՍՀՄ բոլոր հանրապետություններում սպորտը անկում է ապրում, իսկ Անդրկովկասում մենք առաջինն ենք: Արդեն այսօրվանից պետք է լրջորեն նախապատրաստվել 2000 թվականին Սիդնեյում կայանալիք ամառային 27-րդ օլիմպիական խաղերին:

«Մարսափազդու» Ալեքսանդր Կարելինը դոեմներ է գրում

ԳՐԻԳՈՐ ՍՈՒՐԵՆՅԱՆ,
«Հայաստան»

1988 թ. Սեուլի օլիմպիական խաղերի բացման հանդիսավոր արարողության ժամանակ Խորհրդային Միության դրոշը ծեծոին օլիմպիական մարզադաշտ դուրս եկավ Ալեքսանդր Կարելինը: Ատլանտայում նույն Ալեքսանդր Կարելինը տանում էր Ռուսաստանի Դաշնության պետական դրոշը: 28-ամյա այս տաղանդավոր հունահռոմեական ոճի ըմբիշը բազում տիտղոսներ ունի: Նա միայն երեք անգամ բարձրացել է Օլիմպոս և լավ հնարավորություններ ունի դառնալ 4-րդ անգամ 2000 թվականին Սիդնեյում: Սակայն շատ հնարավոր է, որ նա դրանից զրկվի հունահռոմեական ըմբշամարտում քաշային կարգերի փոփոխման պատճառով: Միջազգային ֆեդերացիան որոշել է հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի 10 քաշային կարգերը կրճատել երկուսով և տեղեր հատկացնել կին ըմբշամարտիկների համար: Կանանց ըմբշամարտը վերջին տարիներին մեծ տարածում է ստացել և արդեն շուրջ 60 երկրներ անցկացնում են իրենց մրցումները, իսկ առաջիկա աշխարհի առաջնությանը մասնակցել ավելի քան 166 երկրների կին ներկայացուցիչներ: ՖԻԼԱ-ն մտադիր է վերացնել ամենաթեթևագույն և գերծանր քաշային կարգերը, որտեղ և հանդես է գալիս Կարելինը: Այսօր Ալեքսանդր Կարելինը քաշը 130 կգ է և դժվար թե նրան հաջողվի քաշ գցել,

քանի որ, ըստ մասնագետների, նա շատ մկանուտ է և ավելորդ ճարպեր չունի: 1987 թվականից ի վեր նա անպարտելի է: Նրան համարում են պատմության մեջ ամենամեծ հունա-հռոմեական ոճի ըմբիշը: Նա իր մրցակիցներին ոչ թե հաղթում է, այլ տապալում է գետնին: Շատ անգամ նա հաղթանակներ է տարել մեկ ձեռքով, մյուսը վնասված լինելու պատճառով: Իսկ 1993 թվականին նա աշխարհի առաջնությունում հաղթեց կողոսկրի վնասվածքով: «Չեմ ուզում անհամեստ լինել և գովաբանել ինձ, բայց պետք է ասեմ, որ երբ մրցամարտի ժամանակ նայում եմ մրցակիցներիս, նրանց աչքերում վախ եմ կարդում», ասում է ըմբիշը:

Ո՞վ է Ալեքսանդր Կարելինի գաղտնիքը: Նրա հայրը 173 սմ, իսկ մայրը 170 սմ հասակ ունեն: Նա ծնվել է Նովոսիբիրսկում և ծննդյան օրը ունեցել է 6 կգ 800 գրամ քաշ: Հոլիվուդի բազմաթիվ հայտնի ռեժիսորներ նրան ֆիլմերում նկարահանվելու շատ առաջարկություններ արեցին, որոնց նա կտրականապես մերժեց, ասելով. «Ինչու եք ուզում, որ ես լքեմ իմ երկիր Ռուսաստանը, չէ որ ես ամեն ինչով պարտական եմ նրան»: «Սիբիրի արջը», ինչպես հաճախ անվանում են նրան, փայլում է ոչ միայն իր մարմնով, այլ նաև մեծ մտային կարողություններով: Սիրում է լսել Պավարոտտիին և Գերշվինին, կարդում է Սոմերսեթ Մոեմի և Ժան Պոլ Սարտրի երկերը: Գրական ծիրք ունի և գրում է դոեմներ ու բանաստեղծություններ:

Սուպերգավաթի խաղին Սոուզան «անհեռ կորել էր»

Անգլիայի առաջին դիվիզիոնի խաղում Գերմանիայի չեմպիոն Դորտմունդի «Բորուսիայի» համար Սուպերգավաթի եզրափակիչն էր Մյունխենի «Կայզերսլաուտերնի» հետ: «Բորուսիան» հանդես էր գալիս առանց իր գլխավոր խաղացողների, որոնք վնասվածքներ էին ստացել: Իսկ վերջին գավաթակիր «Կայզերսլաուտերնը» մի քանի շաբաթ առաջ տեղափոխվել էր 2-րդ դիվիզիոն: Թիմը Մյունխենի մարզադաշտում հավաքված 22 հազար մարզասերների առաջին խաղակեսում ցուցադրեց բավական դժգույն խաղ: 55-րդ րոպեին հաշիվը բացեց «Կայզերսլաուտերնի» խաղացող Օլաֆ Մարշալը: Սրանից հետո «Բորուսիան» 10 րոպե անց հավասարեցրեց հաշիվը (Մաթիաս Զամմեր): Լրացուցիչ ժամանակը ևս ավարտվեց 1-1 հաշվով, և խաղի ելքը

Մաթիաս Զամմեր

որոշվեց 11-մետրանոց հարվածներով: Ի վերջո մեծ դժվարությամբ հաղթելով 4-3 հաշվով «Բորուսիան» տիրացավ Սուպերգավաթին:

Խաղից հետո «Կայզերսլաուտերնի» մարզիչ Օտտո Ռեհագելը հայտարարեց. «Մենք «Բորուսիային» վատ չէինք խաղում: Պարզապես պատահականությունները ավելի փոխված էին և հաղթեցին»: Իսկ Դորտմունդի թիմը, որի 10 ֆուտբոլիստներ վնասվածքներ էին ստացել, չկարողացավ ցույց տալ չեմպիոնին վայել խաղ:

Ինչ վերաբերում է «Բորուսիայի» պաշտպանական խաղացող Պաուլո Սոուզային, որի ծնկահոդի պատճառով վերջերս վնաս է ծագել «Յուվենտուսի» հետ, ապա նա Սուպերգավաթի խաղի օրը պարզապես «անհետ կորել էր», և ոչ ոք չգիտեր նրա տեղը:

Գ. Ք.

ՇԱԽՄԱՏԱՅԻՆ ԽՃԱՆԿԱՐ

Երեք գրոսմայստերների երեխական հաղթանակները

Վլադիմիր Յակովլևը, Արտաշես Մինասյանը, Արշակ Պետրոսյանը երրորդ անընդմեջ հաղթանակները տարան Բեռլինում անցկացվող խոշոր շախմատային մրցաշարում: Հայ գրոսմայստերները, բնականաբար, մտնում են աղյուսակը գլխավորող մասնակիցների խմբի մեջ: Նրանցից միայն կես միավորով է ետ մնում մեր յոթերորդ պատվիրակը՝ Աշոտ Անաստասյանը, որը երկու հաղթանակից հետո իր պարտիան ավարտեց ոչ-ոքի:

Գ. Հ.

Սերգեյ Մովսիսյանը մեկնարկում է գրոսմայստերական մրցաշարում

Հայաստանի օլիմպիական հավաքականի անդամ, 17-ամյա միջազգային վարպետ Սերգեյ Մովսիսյանը վաղը մեկնարկում է Լեհաստանի Պոլյանիցա Զդրոյ քաղաքում սկսվող ուժեղ միջազգային շախմատային մրցաշարում: ՖԻԴԵ-ի դասակարգման շատ բարձր, 15-րդ կարգի մրցումներում հանդես կգան այնպիսի հանրաճանաչ գրոսմայստերներ, ինչպիսիք են Յուդիթը, Գուլկոն, Բելյավսկին, Նիկոլիչը, Հյուբները, Ռոզենտը, Օլը: Գրոսմայստերի նորման երրորդ անգամ լրացնելու համար Մովսիսյանին անհրաժեշտ է 11 հնարավորից վաստակել 5,5 միավոր: Հիշեցնենք, որ Սերգեյը միակն է աշխարհի 100 ուժեղագույն շախմատիստներից, որ առայժմ կրում է ոչ թե գրոսմայստերի, այլ միջազգային վարպետի կոչում:

Գ. Հ.

Փառատոնին մասնակցում են մոտ 800 շախմատիստներ

Վիեննայում ընթացող շախմատի ներկայացուցչական փառատոնում գլխավոր մրցաշարին զուգահեռ շվեյցարական մրցակարգով անցկացվող մրցաշարին մասնակցում է երևանցի գրոսմայստեր Սմբատ Լպուտյանը: Առաջին չորս տուրերում տանելով երկու հաղթանակ և երկու պարտիա ավարտելով ոչ-ոքի, Լպուտյանը ընթանում է աղյուսակի վերին մասում: Ուշագրավ է, որ Վիեննայի փառատոնին մասնակցում են մոտ 800 շախմատիստներ:

Գ. Հ.

Օլիմպիադան հարուստ է լինելու անուններով

ԵՐԵՎԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սեպտեմբեր-հոկտեմբերին Երևանում կայանալիք շախմատի 32-րդ համաշխարհային օլիմպիադայում բոլոր մասնակից թիմերը ներկա են լինելու ուժեղագույն կազմերով: Գրոսմայստեր Բորիս Գուլկոն, որը վերջին տարիներին ապրում է ԱՄՆ-ում և հանդես է գալիս այդ երկրի հավաքականի կազմում, Արմենպրեսի թղթակցին ասաց, որ ամերիկացիները Երևան են ուղարկելու իրենց լավագույն շախմատիստներին: Թիմի կազմում, նրանցից բացի, լինելու են Նիկ դե Ֆիրմիանը և ճանաչված այլ գրոսմայստերներ: Ըստ Բ. Գուլկոյի, ամերիկյան թիմի կազմում ընդգրկվելու է նաև հանրահայտ Գատա Կամսկին:

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ

Ցլառոդեոն խոշորագույն մրցումն է Ավստրալիայում

Հաջողությամբ ցատկելով իր ձիուց ուղիղ զվարակի վրա ու բռնելով նրա կոտոշներից ավստրալացի մի կովբոյ փորձում է տապալել մեկին վրա շոտ սալ Քվինսլենդի ցլառոդեոյի հատպարակում: 120 մասնակիցներով և 124 հազար դոլար մրցանակով այս մրցումները խոշորագույնն են Ավստրալիայում: Նրա նկատմամբ հետաքրքրությունն անսահման է:

@rminco
Global Telecommunications

ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՑԱՆՑ

ԱՐՄԻՆԿՈ ԱՅՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄ Է.

✔ էլեկտրոնային փոստ (E-mail)
✔ INTERNET համաշխարհային տեղեկատվական ցանցի բազայի մուտք
✔ Օպերատիվ ինֆորմացիա ամբողջ աշխարհից Ձեր կոմպյուտերի էկրանի վրա
✔ Հնարավորություն Ձեր մասին տեղեկացնելու ամբողջ աշխարհին

Մեր հասցեն.
Երևան, Իսահակյան 28, 3 հարկ
✆ 52-63-26, FAX: 28-50-82
E-mail: support@arminco.com

ԱՄՆ. ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բոբ Դոուլը եւ Ջեկ Քեմփը Սղիտակ տան հավակնորդներ

Սան Դիեգոն հանրապետականների բաստիոն

Սկիզբը էջ 1

«Մենք կանենք այն, ինչը Քլինթոնի կողմնակիցները համարում են անհնար», հայտարարեց Դոուլը: Իր ներքին Դոուլին ողենիցող Քեմփը հայտարարեց մի հարցազրույցի ժամանակ, թե ինքը Դոուլի ձարդն է, եւ հանրապետականների բիձը կարող է այնտիսի ծրագիր իրականացնել, որ Միացյալ Նահանգները «պատմության նոր ծնունդ ստանան»:

Օգոստոսի 10-ին, առավոտյան ժամը 10-ին Կալիֆորնիայի հարավային քաղաքի հանդիսավոր բացմամբ Հանրապետական կուսակցության համաժողովը [illegible]

[illegible]

«Դա այն է, ինչը Բոբ Դոուլը ցանկանում է իրականացնել ողջ Ամերիկայի համար», հայտարարեց [illegible] 1990 պատգամավորներից 996-ի ձայնը:

USA TODAY-ի եւ CNN-ի անցկացրած հարցումը ցույց է տալիս, որ նախորդ շաբաթ ամերիկացիների 64 տոկոսը շարունակում էր աջակցել Քլինթոնին [illegible] հանրապետականների 42 տոկոսը:

Իսկ 53 տոկոսն այն կարծիքին է, թե Ամերիկայի տնտեսությունը զարգանում է ճիշտ ուղղությամբ: [illegible] 3,5 տոկոս անց: Եվ դա այն դեպքում, երբ այսօրվա աճը կազմում է 2,3 տոկոս: [illegible]

[illegible] օգոստոսի 14-ին տեղի կունենա Բոբ Դոուլի առաջադրումը: [illegible]

[illegible] Ընթացման Գլեն Միլլերի «In the Mood» երգի հնչյունների [illegible]

ՄԵՐՁԱՎՈՐ ԱՐԵՎԵԼՔ

Սիրիան ի վիճակի է ավերիչ հարված հասցնել Իսրայելին

ԿԱՀԻՐԵ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ-AFP: Սիրիայի ռազմական օդուժը անհրաժեշտ ներուժ ունի Իսրայելի տարածքին ավերիչ հարվածներ հասցնելու համար, իսկ սիրիական Սու-24 [illegible] ի վիճակի են [illegible] «Ջեյմս» ռազմական հանդեսում:

Ըստ նրանց գնահատման, Սիրիայի ռազմաօդային ուժերի ռազմական հնարավորությունները գերազանցում են երկրի պաշտպանողականության [illegible] Սակայն, [illegible] Սիրիայի Արաբական Հանրապետության կողմից Իսրայելի դեմ հարձակողական ռազմական գործողության [illegible]

LՈՒՍԱՐՁԵԼ Է

«Ասմինե» ՍՊԸ

ՏԵՂԵԿՈՒՅԹ

Սերգեյ Յաստրժեմբսկին Բորիս Ելցինի մամլո խոսնակ

ՄՈՍԿՎԱ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ռուսաստանի նախագահ Սերգեյ Մեդվեդևին [illegible] Սերգեյ Յաստրժեմբսկուն: [illegible] ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի [illegible]

Պակիստանը դեսպանություն է բացելու Քաբուլում

ԹԵՀՐԱՆ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պակիստանը համաձայնել է իր դեսպանությունը բացել Աֆղանստանի մայրաքաղաքում [illegible] ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի [illegible]

Վերջին 5 տարիներին Վրաստանից արտագաղթել է մոտ մեկ մլն մարդ

ԹԲԻԼԻՍԻ, 13 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Համաձայն ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի [illegible] մոտ 800 հազարից մինչեւ 1 մլն. մարդ [illegible] մոտ 20 տոկոսը [illegible] 35-ից ցածր [illegible]

[illegible]

Արալի «ջրերում» զամբարներ են լվանում

Մույնակ. երբեմնի Արալի երբեմնի նավահանգիստ: Այսօր աղակալած անապատ: Նավերին փոխարինող ուղտեր: Նավաշարդոն ավազների մեջ: Օձեր:

Միապաղաղ ուղեից այսօր կղահանջվի 70 հազար ճայլ Մույնակից ծով հասնելու համար: Շուրջ 70 կիլոմետր: Անուղղակի գետը ընդհանրապես խախտելով ամեն մի խարտեզի «անվիճելի» խնդրություն, Արալի հետ որեւէ հարեւանություն չի անում: Կարակալպակստան կոչվող տարածքի բնակչությունը կործանման եզրին է: Նախկինում այն զբաղվում էր ձկնորսությամբ, ռոդգելի զյուղատնտեսությամբ ու թեեւ ջրացը միշտ էլ համարվում էր աղքատիկ (այդ շրջանը երկրոտուլետ անգամ մեծ է Հայաստանի տարածքից), այդուհանդերձ ներկայումս նրա աղքատության գործակիցը հասնում է աներեւակայելի չափերի: Շուկա ընդհանրապես գոյություն չունի: Ո՛չ կոլտնտեսային, ո՛չ արդյունաբերական: Երկու-երեք ձուկ, երկու-երեք ձուկ, ահա սա է Կարակալպակստանի մենյուն:

Ուզբեկստանի Հանրապետության արտգործնախարարություն... Վարչություն, որը միշտ էլ սիրալիր կընդունի ոչ ուզբեկ լրագրողի, հատկապես երբ վերջինս «կցրի միայն լավը»: Ռուսական նախարարության լրատվական ծառայությունը հսկված ռոտենների ընթացքում կարող է կազմակերպել հանդիպումներ բերբերի խմբագիրների, տարբեր գերատեսչությունների ղեկավարների հետ: Սակայն այդ ծառայությունը չի կամենա, որ դուք հանկարծ մի օր ուղեւորվեք հյուսիս՝ Կարակալպակստան, այնտեղի պայմաններին ծանոթանալու համար: «Այնտեղ շոգ է», «բոլոր բարեփոխումները, որ դուք տեսնում եք Տաշքենդում, այնտեղ էլ են իրականացվում»... Նման խորհուրդները սովորական են ոչ ուզբեկ լրագրողի համար:

Ուզբեկ լրագրողներին ընդհանրապես բույլ չի տրվում այցելել նման շրջաններ, նրանք, ինչ խոսք, գիտեն, որ գոյություն ունի Արալի խնդիր, բայց ոչ ավելին: Տաշքենդում լրատվական ոլորտում հանդիպեցինք ուզբեկական մամուլի առավել հայտնի ներկայացուցիչների հետ: Դե գիտեք, թերթերի խմբագիրներ, լրագրողներ, հաղորդավարներ, ընթերցողներ: Արդյունքը հետեւյալն է՝ միակ խնդիրը, որը պետք է եւ հնարավոր է լուսաբանել՝ Ուզբեկստանի ԶԼՄ-ում՝ հանրապետության զարգացման բարձր տեմպերն են: Արտադրության աճ, գյուղատնտեսության զարգացում, նոր գործարանների շահագործում, ախմախալագների խորհուրդներ, Իսլամ Քարիմովի հոդվածների վերլուծություն ...

1960-ականներին Արալի տարածքն էր շուրջ 60 հազար քառակուսի կիլոմետր: Այսօր այն կազմում է 30 հազար քառակուսի կիլոմետր, 2015-ին կկազմի 8 հազար քառակուսի կիլոմետր: Էկոլոգիական խնդիրները այսօր շաղկապված են քաղաքականության, տնտեսության, սոցիալական կյանքի հետ: Մույնակում հանդիպեցինք նախկին ձկնորսներին՝ «Նավաշարդոնի» ներկայիս դպրոցներին: Շուրջ 8 ամիս է, ինչ աշխատավարձ չեն ստացել: Ողջույն՝ նույնպես: «Տարիներ, Արալի խնդիրը լուծելու նպատակով, միջազգային տարբեր կազմակերպությունների կողմից հանրապետությունը ստանում է զգալի նյութական օգնություն: Սակայն, որեւէ բան չի արվում: Երբ նույնիսկ նյութական աջակցության ընդհանուր հաշվից մի չնչին տոկոսը տրամադրվեր մեզ որպես աշխատավարձ, այդու կարծում ենք, որ հնարավոր կլիներ գոյատեւել: Սակայն, այսօր, երբ Քարիմովի ընտանի «Կոկա-կոլայի» արտադրության տնօրենն է, մենք ստիպված ենք թափվել ծովը, ուտել թմբկահար ձկների»: Ահա այսպես են ընդունում հիվանդ անհույս ձկնորսները այսօր տեսակի ոչ տեղացիներին: Ոչ տեղացիներն, ի դեպ, ասենք, որ ԱՄՆ-ի զրուցակցի, ՏԱՍՍ-ի աշխատակիցներն են, օտարերկրյա լրագրողները եւ ինչպես ընդունում ոչ ուզբեկական ԶԼՄ-ի աշխատակիցները: Եւ որոնք էլ վերջիններս փորձեն ապացուցել, որ Քարիմովի փեսաները չեն, միեւնույն է, նրանց լսող չի լինի:

Իրավիճակի անհեթեթությունն ակնհայտ է, տարածք, որը անտարբերության է մատնված հանրապետության ղեկավարության կողմից, եւ տարածք (ընդ որում նույն տարածքը), որը միջազգային տարբեր կազմակերպությունների ուշադրության կենտրոնում է: Սա արդեն դիվանագիտական հարց է:

ԱՐԵՍ ԴԱՎԹՅԱՆ,
Մույնակ-Երեւան

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարության կողմից արտոնագրված Երեւանի «Հայաստան» համալսարանը հայտարարում է 1996–97 ուսումնական տարվա ընդունելություն հետեւյալ մասնագիտությունների գծով.

1. Իրավագիտություն
2. Միջազգային հարաբերություններ
3. Օտար լեզուներ
   3.1. Ռոմանա-գերմանական (անգլերեն, ֆրանսերեն, գերմաներեն)
   3.2. Արեւելյան (արաբերեն, պարսկերեն)
4. Հայոց լեզու եւ գրականություն
5. Ժուռնալիստիկա
6. Ֆինանսներ եւ վարկ
7. Տարրական կրթության մանկավարժություն եւ մեթոդիկա մասնագիտությունների գծով

Ուսման տեւողությունը համալսարանում 5 տարի է, իսկ [illegible] 4 տարի:

Դիմորդները համալսարան են ընդունվում ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑԻ միջոցով:

Ուսման համար հիմք է ծառայելու հարցազրույցի անցկացվող համեմատական ընդունելությունը:

Ուսումը վճարովի է, մեկ տարվա ուսման վարձը 300 ամերիկյան դոլարին համարժեք դրամ:

Փաստաթղթերի ընդունման եւ հարցազրույցին մասնակցելու համար դիմորդները վճարում են 3000 դրամ, որն անկախ հարցազրույցի արդյունքից ետ չի վերադարձվում:

Համալսարան կարող են դիմել միջնակարգ, միջնակարգ մասնագիտական, բարձրագույն եւ բարձրագույն կրթություն ունեցող անձինք [illegible]

Դիմորդները պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը

Դիմում, միջնակարգ կրթության վկայական (բնօրինակ), միջնակարգ մասնագիտական կամ բարձրագույն կրթության դիպլոմ (պատճենը), բժշկական տեղեկանք (086ու ձեւ), 6 լուսանկար (3x4 չափի): Փաստաթղթերի ընդունումը կատարվում է ամեն օր 9.00-17.00-ը:

Մրցութային հարցազրույցն անցկացվելու է օգոստոսի 25-30-ը:

Հասցեն՝ Երեւան, Կոմիտաս, Վրացական փողոց 22,
Ճարտարագիտական համալսարանի 8-րդ մասնաշենք
(«Նաիրի» կոճիկի ֆաբրիկայի հարեւանությամբ):
Հեռախոս՝ 53-75-97, 23-39-40, 23-01-60

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Սփյուռ»:

«Դպրության» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 [illegible] 69149 [illegible] 2161 [illegible] 4000 [illegible] 13. 08. 1996 Գինը 75 դրամ